

FOKTŐ 800 ÉVES TÖRTÉNETE (1221-1704) (2. RÉSZ)

Tekintsük át a település 1221-es írásos említését követő ötszáz évet!

Az 1300-as évekből fennmaradt írásos emlékek ellentmondásosak, a történetészek véleménye nem egyezik meg abban, hogy melyik falut takarja az iratokban többször Fyuteu-ként emlegetett helységnev.

Egy 1416-ból származó okiratban azonban egyértelműen a Foktő falunevet olvashatjuk, amikor egy faddi esemény kapcsán említik Fogtheu községet.

Az 1526-os mohácsi csatavesztést követően a török seregek a Duna mindkét partján haladva eljutottak Budáig, majd őrséget hagyva visszavonultak. Foktő sem menekült meg az ellenség fosztogatásától és pusztításától. A lakosság jelentős része valószínűleg a mocsarakban vészelt át a törökök vonulását.

Kalocsát 1529-ben szállja meg a török, így valószínűleg Foktő is ekkor került idegen befolyás alá. Aztán a török berendezkedett, úgy 150 évre. A falu lakói tizedet fizettek búza, hal, hagyma, káposzta, sertés és méhek után, valamint kapuadót, kertadót, gyümölcsadót és révadót.

Egy 1570-es török adóösszeírás alapján Foktő a környék legnépesebb faluja lett (225 kapu adózott). Akár mezővárosnak is tekinthetjük jelentősége és nagysága alapján, sőt a kalocsai kádi is Foktőn lakott. A falunak saját templom-

Folytatás a 2. oldalon

A FÉRFI

- olyan, mint a metró, ha egyről lemaradsz, öt perc múlva jön a következő,.... de ha elment az utolsó járat, felszállsz bármire!
- olyan, mint az időjárás, semmit sem tudsz tenni, hogy megváltozzon.
- olyan, mint a száj, ha nem tesznek rá lakatot, eljár...
- olyan, mint a kávé, a legjobb, ha erős, forró és egész éjszaka nem hagy aludni.
- olyan, mint a reklám, egy szavát se hidd el.
- olyan, mint a parkolóhely, az összes normális foglalt a többi rokkant vagy fizető.

Nagy igazságok:

- A boldogság az, ha egy gyönyörű nő a kezét nyújtja. Az extázis, ha csatolja a többi testrészét is.
- A hűséges asszonyt mindenki tiszteli és csodálja, de vannak szerény természetű nők, akik nem tartanak igényt a csodálatra.
- A kutya a férfi legjobb barátja: nem ad tanácsokat, nem kér kölcsön és nincs rokonsága.
- A nő akkor a legerősebb, ha gyöngeségekkel vérteti fel magát.
- A legveszélyesebb sütemény az esküvői torta.
- A nőülés marhaság. Ha valaki egy pohár tejet akar inni, nem érdemes az egész tehenet megvenni.
- A férfiak 25 %-a int búcsút a feleségének, amikor elhagyja a házat. A férfiak 90 %-a int búcsút a házának, amikor elhagyja a felesége.

Szent Péter utasítja a mennyországba újonnan érkezett férfiakat, hogy a papucsférjek az egyik, az igazi férfiak a másik oldalra álljanak. Fél óra múltán látja, hogy amíg a papucsférjek oldalán hosszan kígyózik a sor az igazi férfiak részén csak egyetlen ember áll. Meg is kérdezi tőle: – Maga meg hogy került ide? – Tetszik tudni, nekem azt mondta a feleségem, hogy álljak ide.

NŐNAP 2021. március 8.

Már hagyomány, hogy minden évben színes, vidám műsorral köszöntjük a falubeli lányokat, asszonyokat NŐNAP alkalmából. Sajnos az idei évben a járványhelyzet miatt ez elmarad. Most jellekpesen nyújtunk át egy virág-csokrot minden nőnek, valamint a tavalyi nőnap műsorban elhangzott versből és vidám műsorból egy csokorra valót!

Pákolicz Mihály: Virág helyett

Neked írok és Magának!
Hajnal húrján harmat-árnak,
Szelek szárnyán szívdárványnak,
Neked írok és Magának,
Leánynak, Hölgynek, Anyának!

Mosolyba töltöm örömöm.
Lelkem kottáján köszönöm.
Rajzolt betűkkel körmölöm,
hogy szívem burkát feltöröm,
s köszöntöm csokorba kötöm.

Hozzád szólok és Magához!
Liliomos lángolóshoz,
Szépségből szőtt szarkalábhoz,
Hozzád szólok és Magához,
Leányhoz, Hölgyhöz, Anyához!

Hajadonok és Nagymamák!
Rózsaszírom-rim ritkaság,
csalogányt őrző hinta-ág
a férfi-féltő tisztaság.
S fiakból nőnek nagypapák!

Neked írok és Magának,
Csilingelő csillogásnak.
Láthatatlan láttatásnak.
Neked írok és Magának!
Leánynak, Hölgynek, Anyának!

(Folytatás az 1. oldalról)

ma és papja is volt. Ebben az időszakban a települést teljes egészében kálvinisták lakták.

1599-ben báró Pálffy Miklós generális a hajdúival tízszeres török túlerőt vert szét Foktő vonalában a Dunán, ezernél több törököt levágtak és közel száz hajót zsákmányoltak vagy süllyesztettek el. Többek közt ennek a csatának a képei jelennek meg a foktői címerben.

A fellelhető adatok azt mutatják, hogy az 1600-as években folyamatosan csökkent a lakosság létszáma, olyanra, hogy 1686-ot követően – mikor a törökök elvonultak a környékről – már csak néhány parasztcsalád lakta a falut. Oka valószínűleg az állandó sanyargatás lehetett, az átvonuló seregek senkit és semmit nem kíméltek, mindent elvittek magukkal, sőt gyakran teljes falvakat felégették.

A török után a császáriak telepedtek rá a falura. A Rákóczi-szabadságharc alatt (1703-1711) Foktőn 35 család élt. Fennmaradt iratokból tudjuk, hogy Béri Balogh Ádám visszavonu-

ló kuruc serege is súlyos károkat okozott a lakosoknak. A foktői, uszodi, kalocsai és a fajszi jobbágyok levelet írtak a fejedelemnek 1704. október 18-án, melyben elpanaszolták az őket ért sérelmeiket.

„...az mi kevés jószágunk az Ellenségtől megtartot volt az Isten, azt most azon által futot Nép öli, vágja, praedálja, ugy Lábas Marhánk tőlök meg nem maradhat, sőt ha szollunk, veréssel, rongálással fenyegetnek, Gabonánk sem Kasban, sem Veremben meg nem marad, hasonlóképpen szénánkat kimiletlenül ével nappal horgyák, ha szollunk, ölással fenye-

getnek, sokszor puska véget is adnak...” Ebből az évből származik a község első ismert pecsétje, melyen a következő felirat olvasható: „FOGTŐ FALU PECSÉTI 1704.”

Forrás:

Danis György
Foktő című könyve

GRATULÁLUNK!

Az év végén a televízióban és a sajtóban találkozhattunk a hírről, mely arról szólt, hogy egy szabadnapos rendőrnő kétszer mentette meg gyors egymásutánban egy férfi életét. Lét és nemlét határán imbolygott a villamos egyik utasa, aki a vizsgáló rátermettségének és több szerencsés véletlen együttállásának köszönhetette megmenekülését a biztos haláltól. A cikkben említett főtörzsrőrmester **Kovács Csilla Ilona**, foktői származású. Őt az eset után helytállásáért Terdik Tamás dandártábornok, Budapest rendőrfőkapitánya elismerésben részesítette.

Felszólítjuk a traktorral a földeken mezőgazdasági munkálatait végzőket, hogy sáros időben az útra felhordott sarat takarítsák le!

TÁJÉKOZTATÁS

Az FBH-NP Nonprofit Kft tájékoztatja a Tisztelt Lakosságot, hogy a biológiailag lebomló hulladék begyűjtése Foktő községben az alábbi napokon történik: **2021. február 18., március 18., április 22., május 20.**

A szolgáltató a zöldhulladékot csak abban az esetben szállítja el, ha az ágak megfelelően össze vannak kötve illetve lebomló zsákban helyezik ki. Zsákot az önkormányzatnál lehet kérni.

ÁLLANDÓ RETRO-KIÁLLÍTÁS

FELHÍVÁS!

A könyvtár udvarában lévő egyik helyiségben szeretnénk létrehozni egy állandó RETRO kiállítást, ahol a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas évekre jellemző tárgyakat és bútorokat helyezünk el. Akinek van olyan – ebből a korból származó – tárgya, amelyet szívesen felajánlana, kérjük, jelezze. Csak kisebb méretű tárgyakra van szükség, amit polcon, vagy falra akasztva el lehet helyezni.

Telefon:
06-78/678-130
vagy
06-20-2169766

Hazánkban a Covid vakcinák ingyenesen kaphatók az önként jelentkezőknek. Senki se fizessen elő interneten az oltásra, illetve már „házalók” is megjelentek!

Az oltási tervnek megfelelően folyik a védőoltás, a Pfizer vakcina 2. dózisát, már közel 100 ezren megkapták, tünet és panasz mentesen. Az oltás első két szakasza lezárult: az egészségügyi dolgozók és az idősothonok, bentlakásos szociális intézmények kampányszerű oltása már megtörtént. Csütörtökön megkezdődött a védőoltásra regisztrált legidősebbek oltása. A 6500 háziorvosból csupán 1080 háziorvos olthatta be 10 idős beteget a Modernával. Foktő oltóanyagot nem kapott, mert a vártnál kevesebb oltóanyag érkezett! Az eddig alkalmazott Pfizer- és Moderna- mellett újabb, az Európai Gyógyszer Ügynökség által engedélyezett oltóanyag, az oxfordi AstraZeneca-vakcina is érkezik Magyarországra, amelynek első szállítmánya 20.400 ember beoltására lesz elegendő. Ezt az oltóanyagot a 60 év alatti regisztrált, krónikus betegséggel küzdők kapják majd. Ebből a készítményből is két dózis kell, 4-12 hét különbséggel. Az oltóanyag 2-8 Celsius-fokon tárolható, így „kezelése” könnyebb, mint az eddig alkalmazott vakcináké. Ezzel együtt az oltási munkacsoport már három oltóanyaggal számol a kampányok szervezése során. Az idősök körében magasabb az oltási hajlandóság, ami helyes is, mert ők a koronavírus által legveszélyeztetettebb csoport – mondta a Dél-pesti Centrumkórház infektológus főorvosa. Dr. Szilávik János hozzátette: egyre többen láthatják, mennyire megváltozik azok élete, akik már beoltatták magukat. A szakember azt is kiemelte, nem az alapján kell dönteni egy vakcináról, honnan származik, hanem hogy mit tud. Hivatkozott a régi szólás-mondásra „Mindegy, hogy milyen színű macska fogja az egeret” Felhívta a figyelmet, hogy az orosz Szputnyik V-vakcina hasonlóan készül, mint az AstraZeneca brit-svéd gyógyszeripari vállalaté. Sőt, az orosz vakcina még korszerűbb is, mert az kétfajta oltásból áll – tette hozzá. Az orosz vakcina megbízható és biztonságos, egy kisebb adaggal már akár a jövő héten meg tudja kezdeni vele Magyarországon az oltást – erről az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet főigazgatója beszélt. Szentiványi Mátyás elmondta: a brit orvosi szaklap, a Lancet által is biztonságosnak és mintegy 92 százalékos hatékonyságúnak tartott oltóanyaggal kapcsolatban. Hozzátette: a mellékhatásai kezelhetők, nem okoznak

OLTASSAK, DE MIVEL?

nagyobb problémát. A vakcina 60 év felett is biztonságos, ebben a korosztályban is 92 százalékos hatékonyságot mutatott, és 85 éves volt a legidősebb, akit oltottak vele. Bár rövidtávú ismereteink vannak minden vakcináról, az bizonyos, hogy kialakít egy immunitást, de jó okunk van bízni abban is, hogy a vírus továbbadását is megakadályozza – fogalmazott Szentiványi Mátyás, aki szerint nagyobb biztonságot nyújt a vakcina, mint az, ha valaki átesik a fertőzésen. Hamarosan a „kínai vakcina” is érkezik, arról azonban még ellenőrző vizsgálatokat végeznek a magyar hatóságok. Jó hír, hogy Szerbiában, ahol mind az orosz, mind a kínai oltanak, a tapasztalatok megnyugtatók.

Oltást, csak a regisztráltak kapnak! Mindenki jelezze szándékát a vakcinainfo.gov.hu oldalon! Ez alapján kapják meg a háziorvosok az éppen rendelkezésre álló vakcinával oltandók névsorát. Ezután fel kell vennünk a kapcsolatot az oltandóval, az orvosnak el kell döntenie kaphatja, vagy nem (a névsort vissza kell küldeni, ha valaki kiesik a listából, pl. beteg, műteni kell, terhes, stb., akkor a következő lép előre a listából). Beelőzni, a listában nem szereplőt beválasztani nem lehet! A védelmi bizottság értesíti az orvost, vagy a beteget, hogy hol, mikor fogja megkapni azt. Az oltási tervek az országba beérkező vakcinaszállítmányokra épülnek. Ezek a készítmények sem egyszeri adagolásúak, higitani, porciózni szükséges. Egyetlen adag sem mehet veszendőbe.

Akik a postán kapott levél visszaküldésével jelentkeztek, kérjük telefonáljanak a rendelőbe, mert a kapott lista értesülésünk szerint hiányos!

Foktő lakossága eddig okosan „fedezékbe vonult”, jól védekezett, legyünk még kicsit türelemmel! A megkezdett oltási kampány ellenére továbbra is mindenki tartsa be a higiéniai és járványügyi szabályokat.

Dr. Csoszor Mária

Figyelem! Foktőn a számítógépes rendszer átkonvertálása miatt 2021. február 17-én és 18-án (szerda, csütörtök) a RENDELÉS SZÜNETEL!

LEVEGŐTISZTASÁG ÉS A TÉLI TÜZELÉS

Téli esteken az utcát járva tapasztalhatjuk, hogy a kellemes, hideg „jó falusi levegő” helyett fojtogató, köhögésre ingerlő a levegő. Az égési folyamatok során keletkező füstgáz káros, a kéményt elhagyva számos egészség- és környezetkárosító anyag kerül a levegőbe.

Ennek oka, hogy sajnos sok esetben minden éghető anyagot a kazánba, kályhába, kandallóba dobunk. Ez azért nem célszerű, mert minden anyagtípusnak más-más hőmérséklet szükséges a tökéletes égéséhez, azonban ez – főleg vegyes tüzelés esetén a házi tüzelőberendezésekben – nem biztosítható. A kályhákat, kazánokat fa, szalma, brikett és pellet égetésére tervezték, ezért a berendezések levegőtisztító, átszellőztető rendszere ezek tökéletes ége-

téséhez lett kialakítva. Azokban az esetekben azonban, mikor nem tökéletes égés valósul meg, számtalan egészségre káros anyag jut a kéményen keresztül a levegőbe, majd a levegőbe kikerülve tovaterjednek.

Fontos! A cserépkályha nem szeméttégető! Kizárólag száraz, maximum 20% nedvesség tartalmú tűzifa alkalmas kályha fűtésére. A megfelelő szárazsági fok két év megfelelően szellőző, nyitott, de fedett tűzifa tárolóban való tárolás után érhető el. A magas nedvességtartalmú, friss fa használatával jelentős mértékben csökken a kályha teljesítménye, hatásfoka és élettartama.

Fatüzelésű kályhában ezen kívül tilos bármi mást égetni. Különösen nagy kárt okozunk a műanyagok, ruhaneműk, gumi, festéket tartalmazó fa elégetésével, és nem csak a kályhának, hanem a környezetünknek, saját és mások egészségének is! (forrás: internet)

HIRDETÉS

**Belterületi
300 négyszögöles
kert veteményezésre
kiadó.**

**Telefonszám:
06 70/598 7370**

JÓ TANULÁSÉRT PÉNZJUTALOM!

Foktő Község Jövőjéért Alapítvány felhívja a nappali tagozaton tanuló felső tagozatos általános iskolások, valamint a középiskolások figyelmét (max. 20 éves korig), hogy **ha az idei tanévben a félévi bizonyítványuk átlaga eléri a 4,5-öt, egyszeri pénzjutalomban részesülnek.**

A félévi bizonyítványokat, valamint a bankszámlaszámot **2021. február 28-ig** **kérjük az önkormányzatnál leadni!**

RENDELET A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS ALAPVETŐ SZABÁLYAIRÓL

Foktő Község Polgármesterének 13/2020. (XII.3.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről

KIVONAT

A közterületet úgy kell használni, hogy az másokat a közterület jogszertű használatában ne akadályozzon, a közterület más által történő használatát ne nehezítse, vagy ne tegye lehetetlenné.

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki

személygépjárművel, utánfutóval az úttestet érintve rendszeresen úgy parkol, hogy a közlekedést akadályozza, vagy balesetveszélyt idéz elő,

vállalkozói tevékenység ellátásához, magángazdálkodáshoz, vagy egyéb munkavégzéshez szükséges gépet, járművet közterületen tárol,

közterületen üzemképtelen járművet tárol és azt a felszólítást követő 8 napon belül nem távolítja el,

az építési munkálatok befejezését követően a közterületet nem takarítja fel,

közterületet lekerít, elzár - beleértve a közterület ingatlan előtti és a közúttal vagy járdával határos gondozott részének védelmére az útburkolat szélétől számított 1,5 méteren belül kihelyezett kő, fém, karó, huzal vagy bármely anyag, amely a közforgalmi terület használata során balesetveszélyt idézhet elő,

közútra, útpadkára sarat és egyéb szennyeződést felhord és nem takarítja el,

salakot, építési törmelékot, illetve szerves hulladékot engedély nélkül szállít vagy elhelyez,

felázott, szilárd burkolattal nem rendelkező önkormányzati tulajdonú külterületi közútra személygépkocsival, tehergépkocsival, mezőgazdasági munkagéppel ráhajt és az okozott kárt nem állítja helyre, utat, útpadkát elszánt és mezőgazdasági művelésbe von be, hulladékot közterületen, magánterületen nyílt téren éget,

nyílt csapadékvíz-elvezető árkot engedély nélkül betemet, beszennyez, ezekbe, valamint ezek partjára hulladékot, törmelékot lerak,

külterületen illegálisan szemetet lerak,

a tulajdonában lévő vagy felügyelete alatt álló állat közterületre kijutását vagy más tulajdonában lévő magánterületre történő átjutását nem akadályozza meg

az általa tartott állatot bármilyen ok miatt elhagyja, szabadon engedi,

kutyát póráz, szükség esetén szájkosár nélkül sétáltat,

nem gondoskodik az állatok tartására szolgáló helyiség rendszeres takarításáról és fertőtlenítéséről, az állattartó épületben és környezetében a rovarok és rágcsálók rendszeres irtásáról,

nem gondoskodik a trágya illetve trágyalé zárt, szag- és szivárgásmentes tárolásáról, valamint annak rendszeres elszállításáról.

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el továbbá, aki nem gondoskodik:

az ingatlan tisztán tartásáról, gyommentesítéséről, rovar- és rágcsálóirtásáról,

az ingatlan előtti járdaszakasz, járda hiányában 1 méter széles területsáv, a nyílt árok és ennek műtárgyai, továbbá a járda és az út közötti terület gondozásáról, téli időszakban a hó és síkosság mentesítéséről,

az ingatlanon felhalmozott építési vagy egyéb hulladék tárolásának megszüntetéséről, elhordásáról.

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás szándékos elkövetése esetén figyelmeztetésre, majd közigazgatási bírság kiszabására kerül sor, melynek mértéke:

- első alkalommal 20.000.- Ft
- második alkalommal 50.000.- Ft
- harmadik alkalommal 150.000.- Ft

A rendelet teljes szövege megtalálható a www.fokto.hu honlapon

Ha eladna vagy vásárolna, hirdetését INGYENESEN közzétesszük a Foktői Hírmondóban. Telefonszám: 06-78-678-130

Adó
1%

**Figyelem! Adója 1 %-át felajánlhatja
Foktő Község Jövőjéért Közalapítványnak!
Adószám: 18354603-1-03**

Köszönjük mindazoknak a támogatását, akik a 2020-as évben
adójuk 1%-át az alapítványnak ajánlották fel!

**Az atomerőmű körzetében mért dózisteljesítmény a
2020. decemberben közölt hivatalos adatok alapján**

Foktő	90 nSv/h	Dunaszentbenedek	87 nSv/h
Uszód	88 nSv/h	Géderlak	93 nSv/h
Paks	53 nSv/h	Kalocsa	86 nSv/h

IMPRESSZUM

**Foktői Hírmondó – Foktő Község Önkormányzatának
ingyenes időszakos kiadványa – 2021. februári szám**

Felelős kiadó: **Bakai Károly** polgármester

Tördelés: Zsigmond Enikő

Nyomda: Kalopress Kft. Kalocsa

Figyelem!

Lakossági bejelentés érkezett,

miszerint több esetben észlelték, hogy közterületre (utcára, árokba) szennyvizet, mosogatólevet, háztartásban keletkező egyéb szennyezett folyadékot öntöttek ki.

Kérjük, hogy azt a szennyvízhálózatba juttassák ki! Ha az ingatlan nincs rákötve a szennyvízhálózatra, akkor a kiépített emésztőgödörbe öntsék!

A szennyvíz és egyéb beazonosíthatatlan folyadékok kiöntése környezetszennyezést okoz, illetve a betegségek terjesztésével közegészségügyi kockázattal jár!